

1. Tasavvufi düşüncenin ortaya çıkışında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenemez?

- A) Dünyevileşmeye karşı ortaya konulan tepkinin
- B) Ahiret hayatını dünya hayatına tercih etmenin
- C) Yaşanan siyasal kargaşalardan uzak durma tavrının
- D) Hz. Peygamberin yaşadığı döneme duyulan arzunun
- E) Yunan felsefesine karşı İslam düşüncesini savunmanın

2. Tasavvufta seyr'ü sülûk diye ifade edilen ve bir manevi rehber önderliğinde uygulanan eğitim sürecinde, kalbi manevi hastalıklardan kurtarmaya ve nefsi kötü huylardan arındırmaya önem verilir.

Tasavvufi düşüncedeki bu eğitim süreciyle amaçlanan aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Güzel ahlak
- B) Nafile ibadet
- C) Bireysel tatmin
- D) Güven duygusu
- E) İbadette devamlılık

3. Hz. Peygamberin sade yaşantısının, tasavvufi düşüncede bulunan aşağıdaki anlayışlardan hangisine kaynaklık ettiği söylenebilir?

- A) Çile
- B) Züht
- C) Suffî
- D) Sohbet
- E) Zikir

4. Tasavvufi düşüncede önemli bir yer tutan aşağıdaki kavramlardan hangisi insan ilişkilerine yönelik değildir?

- A) Cömertlik
- B) Saygı
- C) Kardeşlik
- D) Tevazu
- E) Zikir

5. Tasavvufi düşünce ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) Daha çok manevi hayata öncelik vermiştir.
- B) İnsanları dünyadan uzaklaştırmayı amaç edinmiştir.
- C) Farklılıklara saygıyı düşüncesinin temeli olarak almıştır.
- D) Çoğulcu bir toplumsal yapının devamına katkı sağlamıştır.
- E) İnsanı, kötülüklerden arındırmaya çalışan bir ahlak eğitimidir.

6. Aşağıdakilerden hangisi tasavvufi akımlardan biri değildir?

- A) Maturidilik
- B) Kadirilik
- C) Yesevilik
- D) Mevlevilik
- E) Nakşibendilik

7. Aşağıdaki kitaplardan hangisi Hoca Ahmet Yesevi'ye aittir?

- A) Müzekki'n-Nüfus
- B) Fîhi Mâ fih
- C) Divan-ı Kebir
- D) Mesnevi
- E) Divan-ı Hikmet

8. Yesevilik'te insan Allah ilişkisinin önemli bir yeri vardır. Buna göre insan her an Yüce Allah'a yaklaşma gayreti içinde olmalıdır. Allah'tan korkmalı fakat hiçbir zaman O'ndan ümidini kesmemelidir. Her an Allah'ı anmalı, sürekli Allah'a kavuşacağı zamanı düşünmelidir.

Bu metinde savunulan düşünce aşağıdaki ilkelerden hangisiyle daha çok ilgilidir?

- A) Ahlakı güzelleştirmek
- B) Allah'ı çokça zikretmek
- C) Dinî esasları iyi bilmek
- D) Kalbi her zaman temiz tutmak
- E) Dünya malına önem vermemek

9. Kadirilikte önemli görülen;

- I. verilen sözü mutlaka yerine getirmek,
 - II. Allah'ın yarattığı hiçbir şeye lanet etmemek,
 - III. insanların elinde olan şeylere tamah etmemek,
 - IV. haksızlığa uğramış olsa bile beddua etmekten kaçınmak
- ilkelerinden hangilerinde "kanaatkâr olmak" vurgulanmaktadır?**

- A) Yalnız III.
- B) Yalnız IV.
- C) I ve II.
- D) I ve III.
- E) II ve IV.

10. Tasavvufi yorumlardan Kadirilik akımının Anadolu'da tanınmasını ve yayılmasını sağlayan mutasavvıf aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mevlana
- B) Sarı Saltuk
- C) Yunus Emre
- D) Eşrefoğlu Rumi
- E) Mansur el-Batâihî

11. Tasavvufi düşünce genel olarak üç dönemde incelenmiştir. Bu dönemler şu şekilde isimlendirilmiştir: Züht Dönemi, Tasavvuf Dönemi ve Tarikat Dönemi.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Züht Dönemi mutasavvıflardandır?

- A) Cüneyd Bağdâdî
- B) Beyazıt Bestamî
- C) Zünnun-i Mısrî
- D) İmam Gazâli
- E) Hasan Basri

12. Bu tasavvufi akımda şiir ve musikiye ayrı bir önem verildiğinden dervişler, zaman zaman çeşitli müzik aletleri eşliğinde özel giysileriyle belli bir düzen içerisinde sema ayını yaparlar. Çünkü bu akıma göre sema, mutlak güzelliğe âşık olan insanın vecde gelmesini ve ilahi âleme yükselmesini simgeler.

Sema'yı bu şekilde kabul eden tasavvufi akım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ahilik
- B) Yesevilik
- C) Mevlevilik
- D) Nakşibendilik
- E) Alevi-Bektaşilik

13. Tasavvufi düşüncede bir şeyhin nezaretinde, manevi yolculuğu ifade etmektedir. O, bir tarikata girme, intisap etme ve o tarikatın gereklerini yerine getirerek manevi bakımdan yol alma demektir.

Bu tanım aşağıdaki kavramlardan hangisine aittir?

- A) Seyr-i sülük
- B) Tasavvuf
- C) İnsan-ı kâmil
- D) Mürşid
- E) Erkan

14. Aşağıdaki mutasavvıflardan hangisi tarikat dönemi sufilerinden biri değildir?

- A) Ahmet Rıfâî
- B) İmam Gazalî
- C) Ahmet Yesevî
- D) Muhyiddin Arabî
- E) Abdulkâdir Geylânî

15. "Tasavvuf tamamen edepten ibarettir." diyen sufilere göre "edep" üzerinde tasavvufun doğuş döneminden itibaren önemle durulmuş bu kavramın tanımları, yorumları ve tasnifleri yapılmıştır. Birçok hayır ve faziletin kaynağı olan edebe uygun davranış tasavvufi hayatta çok geniş bir uygulama alanı bulmuştur. İlk sufiler, insan hayatını ilgilendiren her konuda edep kuralları koymuşlardır. Daha sonra tarikatlar döneminde bu kurallar "adab ve erkân" tabirleriyle ifade edilmiştir. Sufilere göre, tasavvuf ve tarikat terbiyesinin amacı, insanı Hakk'a ve halka karşı sorumlu davranmasını öğretmektir. Sufiler, zarafet ve nezaketin kaynağı olan bu anlayışı çok sık kullandıkları "Edep yahu!" sözüyle ifade etmişlerdir.

Bu metnin başlığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tasavvufi Düşüncenin Dönemleri
- B) Tarikatların Sufilerden Beklentisi
- C) Tasavvufi Düşüncede Adab
- D) Mutasavvıfların Günlük Yaşantısı
- E) "Edep yahu!" Sözünün Açıklaması

16. Tasavvuf, insanın kalbindeki kötü vasıflardan kurtulma çarelerini, kalpteki iyi vasıflar ve onları kazanma yollarını göstermeyi hedefler. Böylece manevi mertebeleri kat ederek en yüksek mertebeye olan "insan-ı kâmil" mertebesine ulaşmayı amaçlar. İnsan-ı kâmil, Arapçada 'olgun insan' demektir.

İnsan-ı kâmilden kastedilen, Kur'an ve hadislerde ifadesini bulan ahlaki olgunluğa ulaşmış Müslümanlardır. İnsan-ı kâmil şeriat, tarikat, hakikat ve marifet itibarıyla tam ve olgun kişidir. Esasen tasavvuf eğitiminin amacı söz konusu bu dört hususu kemale erdirmekten ibarettir.

Bu metin, aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabıdır?

- A) Tasavvufun amacı nedir?
- B) Nasıl mutasavvıf olunur?
- C) Kimlere mutasavvıf denir?
- D) Tasavvuf nasıl tanımlanır?
- E) Tasavvuf ne zaman ortaya çıkmıştır?

17. Cem törenlerinde, "tevhit, mersiye, semah, nevrüziye söyleme" hizmetini yapana verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Rehber
- B) Gözcü
- C) Peykçi
- D) Niyazcı
- E) Zakir (Âşık)

18. Köken itibarıyla Medine Kardeşlik Sözleşmesi'ne dayandırılan ve evli olan iki kişinin, aileleriyle birlikte kurban keserek hayat boyu yol kardeşi olmaya Hakkın ve halkın huzurunda ikrar verip kardeş olmasıdır.

Alevilik-Bektaşilikteki bu uygulamaya verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Cem
- B) İkrar
- C) Rehber
- D) Musahiplik
- E) Gülbank

19. • Alevilik-Bektaşilikte çok önem verilen uygulamalardan biridir.

• İlahi ve deyişler eşliğinde, Yüce Allah'a duyulan aşk ve sevgiyle onun güzel isimlerinden biri anılarak ayakta yapılır.

Bu bilgiler aşağıdaki kavramlardan hangisiyle ilgilidir?

- A) Sema
- B) Semah
- C) Nefes
- D) Peşrev
- E) Gülbank

20. Sözlükte; bir araya gelmek, toplanmak, bütünleşmek gibi anlamlara gelir. Alevilik-Bektaşilikte dedelerin yönetiminde gerçekleştirilen ve müminlerin Allah'a olan kulluk görevlerini ve yükümlülüklerini yerine getirme uygulamasını ifade eder.

Bu açıklamalar aşağıdaki kavramlardan hangisiyle ilgilidir?

- A) Cem
- B) Musahiplik
- C) Cemevi
- D) Dem
- E) Tefekkür